

Perfekt

das Perfekt

«Ich bin gegangen» mı «Ich habe gegangen» mı? Yer değiştirme varsa «sein», yoksa «haben». Türkçede geçmiş zaman tek biçimlidir; Almancada iki yardımcı fiil seçmelisin.

Perfekt, konuşma dilinde kullanılan geçmiş zamandır: haben ya da sein + Partizip II.

A1 yolunda 21/27

8 bölüm

~10 dk okuma

22 soruluk test

Konuyu panoya as ↗

PDF indir ↓

İpucu: Almanca bir kelimeye dokun. Türkçesi çıkar, deftere kaydedersin, sonra Panom'da quiz'le sınarsın.

Anladım

Bölüm 01

00:12

Fiilin sonda beklemesini zaten biliyorsun

KISAYOL

Yer değiştiren ve durum değiştiren fiiller **sein** alır, gerisi **haben**.
Partizip her hâlükârda cümlelerin sonuna gider.

Türkçede anlamı taşıyan parça cümlelerin **sonunda** durur: «Ben dün akşam arkadaşımınla pizza *yedim*.» Sen konuşurken karşıdakini sona kadar bekletiyorsun ve bunun garip olduğunu düşünmüyorsun bile.

Almanca Perfekt tam olarak bunu yapar. Cümle ikiye bölünür: **yardımcı fiil ikinci sırada, Partizip II en sonda**. İngiliz için bu bir işkence — senin için ana dilinin refleksi.

✓ Ich **habe** gestern Abend mit meinem Freund Pizza **gegessen**.

Dün akşam arkadaşım la pizza yedim.

✗ Ich **habe** ~~gegessen~~ Pizza.

En sık yapılan hata: Partizip'i öne çekmek. Alman kulağı cümle nın sonunu bekliyor.

Buna **Satzklammer** — «cümle parantezi» — deniyor. Parantezi **haben** ya da **sein** açar, **Partizip II** kapatır. Aradaki her şey parantezin içinde kalır.

① Präteritum (ich ging, ich aß) daha çok yazıda, kitapta, haberde kullanılır.

Konuşmak için öğrenmen gereken geçmiş zaman bu sayfadakidir. İstisnası var — 6. bölümde.

Bölüm 02 00:55

Tek soru: yer ya da durum değiştin mi?

Yardımcı fiili seçmek için tek bir soru sor: **bir yerden bir yere mi geçtin** (gehen · kommen · fahren) ya da **bir durumdan başka duruma mı geçtin** (einschlafen · aufwachen · werden)? Cevap evetse **sein**. Değ ilse **haben**.

Şüphedeysen **haben** de. Almanca fiillerin yaklaşık **%90'ı** haben ile çalışır. Bu kafadan atmak değil, istatistiğin doğru tarafında durmaktır.

✓ Ich **habe** zu viel gegessen.

Çok yedim. → bir şey yaptın, yer değiştirmedin

✓ Ich **bin** nach Hause gegangen.

Eve gittim. → A noktasından B noktasına geçtin

✓ Ich **bin** sofort eingeschlafen.

Hemen uyuyakaldım. → uyanıklıktan uykuya: durum değişimi

İşin rahatlatıcı kısmı: **ezberleyeceğ in taraf küçük olan taraf**. sein alan fiiller bir avuç — aşağıdaki liste pratikte tamamıdır. Listede olmayan her fiil otomatik **haben**.

Kahraman tablo: sein alan fiillerin tamamı

İNFINİTİV	PARTİZİP II	ANLAM	NEDEN SEİN	ÖRNEK
gehen	gegangen	gitmek , yürümek	yer değişimi	Ich bin nach Hause gegangen .
kommen	gekommen	gelmek	yer değişimi	Er ist zu spät gekommen .
fahren	gefahren	gitmek (araçla)	yer değişimi	Wir sind nach Berlin gefahren .
fliegen	geflogen	uçmak	yer değişimi	Sie ist nach Istanbul geflogen .
laufen	gelaufen	koşmak , yürümek	yer değişimi	Ich bin zehn Kilometer gelaufen .
rennen	gerannt	koşmak (hızlı)	yer değişimi	Das Kind ist über die Straße gerannt .
schwimmen	geschwommen	yüzmek	yer değişimi	Ich bin ans Ufer geschwommen .
steigen	gestiegen	çıkmaq , yükselmek	yer değişimi	Wir sind auf den Berg gestiegen .
einsteigen	eingestiegen	binmek	yer değişimi	Ich bin in den Bus eingestiegen .
aussteigen	ausgestiegen	inmek	yer değişimi	Sie ist am Bahnhof ausgestiegen .
umziehen	umgezogen	taşınmak	yer değişimi	Wir sind nach Köln umgezogen .
reisen	gereist	seyahat etmek	yer değişimi	Er ist durch Europa gereist .

İNFİNİTİV	PARTİZİP II	ANLAM	NEDEN SEİN	ÖRNEK
aufstehen	aufgestanden	kalkmak	durum değişimi	Ich bin um sechs Uhr aufgestanden .
einschlafen	eingeschlafen	uyuyakalmak	durum değişimi	Ich bin sofort eingeschlafen .
aufwachen	aufgewacht	uyanmak	durum değişimi	Ich bin früh aufgewacht .
wachsen	gewachsen	büyüme	durum değişimi	Der Baum ist schnell gewachsen .
sterben	gestorben	ölmek	durum değişimi	Mein Großvater ist letztes Jahr gestorben .
passieren	passiert	olmak , gerçekleşmek	durum değişimi	Was ist passiert?
werden	geworden	...olmak , dönüşmek	düz ezber	Sie ist Ärztin geworden .
bleiben	geblieben	kalmak	düz ezber	Ich bin zu Hause geblieben .
sein	gewesen	olmak , bulunmak	düz ezber	Ich bin noch nie in Berlin gewesen .
begegnen	begegnet	rastlamak (+ Dat)	yer değişimi	Ich bin ihm auf der Straße begegnet .
folgen	gefolgt	takip etmek (+ Dat)	yer değişimi	Der Hund ist mir gefolgt .
gelingen	gelingen	başarılı olmak (+ Dat)	durum değişimi	Das ist mir gut gelungen .

Liste bu kadar. Sözlük de sana bunu söyler: iyi bir sözlükte fiilin yanında **ist gegangen** yazar, **hat gegessen** yazar. Yardımcı fiil **kelimenin bir parçasıdır** — ayrı ezberlenmez.

- ❶ Bölgesel gerçek: güneyde (Bavyera, Avusturya) **Ich bin gesessen • Ich bin gestanden • Ich bin gelegen** duyarsın. Standart Almancada bu üçü **haben** alır: **Ich habe gesessen**. İkisi de yanlış değil; sınavda **haben** yaz.

REKLAM

728 × 90

Partizip II fabrikası: ge- nereye gidiyor?

Partizip II tek bir kalıptan çıkmıyor, **dört** kalıptan çıkıyor. İyi haber: hangisinin geçerli olduğunu fiilin başına bakarak anlarsın.

TİP	KURAL	İNFINİTİV	PARTİZİP II
Düzenli	ge- + kök + -t	machen · kaufen · sagen	gemacht · gekauft · gesagt
Kök -t/-d ile bitiyor	ge- + kök + -et	arbeiten · warten · öffnen	gearbeitet · gewartet · geöffnet
Düzensiz	ge- + <i>değişmiş</i> kök + -en	trinken · sprechen · nehmen	getrunken · gesprochen · genommen
Karma	ge- + <i>değişmiş</i> kök + -t	bringen · denken · wissen	gebracht · gedacht · gewusst
-ieren	ge- YOK + -t	studieren · telefonieren · reparieren	studiert · telefoniert · repariert
Ayrılmaz ön ek	ge- YOK	besuchen · verstehen · erzählen	besucht · verstanden · erzählt
Ayrılabilir ön ek	ge- ORTADA	anrufen · einkaufen · aufräumen	angerufen · eingekauft · aufgeräumt

Ayrılmaz ön ekler: **be- · ge- · er- · ver- · zer- · ent- · emp- · miss-**. Ayrılabilir ön ekler: **an- · auf- · aus- · ein- · mit- · nach- · vor- · zu- · ab- · zurück-**.

Alttaki gerçek kural şu: **ge- yalnızca fiilin ilk hecesi vurguluysa gelir**. **MA·chen** vurgulu → gemacht. **be·SU·chen** vurgu ikinci hecede → besucht. **stu·DIE·ren** vurgu sonda → studiert. **AN·rufen** vurgu ön ekte → angerufen. Ezberleyeceğin şey liste değil, **vurgu**.

İNFİNİTİV	PARTİZİP II	YARDIMCI	ÖRNEK CÜMLE
essen	gegessen	haben	Ich habe zu viel gegessen .
trinken	getrunken	haben	Wir haben Kaffee getrunken .
lesen	gelesen	haben	Ich habe das Buch gelesen .
schreiben	geschrieben	haben	Er hat mir eine E-Mail geschrieben .
sprechen	gesprochen	haben	Wir haben über die Arbeit gesprochen .
sehen	gesehen	haben	Ich habe den Film gesehen .
nehmen	genommen	haben	Ich habe den Bus genommen .
geben	gegeben	haben	Sie hat mir das Geld gegeben .
finden	gefunden	haben	Ich habe meinen Schlüssel gefunden .
helfen	geholfen	haben	Er hat mir geholfen .
treffen	getroffen	haben	Ich habe meine Freunde getroffen .
schlafen	geschlafen	haben	Ich habe gut geschlafen .

İNFİNİTİV	PARTİZİP II	YARDIMCI	ÖRNEK CÜMLE
bringen	gebracht	haben	Sie hat mir Blumen gebracht .
denken	gedacht	haben	Ich habe an dich gedacht .
wissen	gewusst	haben	Das habe ich nicht gewusst .
tun	getan	haben	Ich habe nichts getan .
verlieren	verloren	haben	Ich habe meinen Schlüssel verloren .
vergessen	vergessen	haben	Ich habe deinen Geburtstag vergessen .
verstehen	verstanden	haben	Ich habe kein Wort verstanden .
bekommen	bekommen	haben	Ich habe ein Paket bekommen .
gefallen	gefallen	haben	Der Film hat mir gefallen .
anrufen	angerufen	haben	Ich habe dich gestern angerufen .
anfangen	angefangen	haben	Der Kurs hat um neun angefangen .
einkaufen	eingekauft	haben	Wir haben im Supermarkt eingekauft .

Dikkat: **vergessen • bekommen • gefallen** Partizip II'de **hiç değişmiyor** — mastarla birebir aynı görünüyorlar. Hata değil, kuralın sonucu: ön ek vurgusuz olduğu için ge- gelmiyor, fiil de -en ile bittiği için aynı kalıyor.

Üç adlandırılmış tuzak

TUZAK 01

Aynı fiil, iki yardımcı — nesne karar veriyor

✓ Ich **bin** nach Berlin gefahren.

Berlin'e gittim. → nesne yok, sadece yer değiştirdin

✓ Ich **habe** das Auto gefahren.

Arabayı sürdüm. → nesne var (**das Auto**)

✓ Sie **ist** nach Wien geflogen. • Der Pilot **hat** die Maschine geflogen.

Aynı desen: yolcu sein, pilot haben.

Kural tek cümlede: **Akkusativ nesne varsa haben, yoksa sein.** Aynı şekilde çalışan fiiller: **fahren • fliegen • segeln • reiten • schwimmen.**

Bir de anlamı değişen çift var: **Wir sind nach Köln umgezogen.** («taşındık») ama **Ich habe mich umgezogen.** («üstümü değiştirdim»). Fiil aynı yazılıyor, iki ayrı fiil gibi davranıyor.

① Dürüstlük: **schwimmen** yön belirtiyorsa kesin sein (**Ich bin ans Ufer geschwommen**). Sadece süre söylüyorsan hem **Ich bin eine Stunde geschwommen** hem **Ich habe eine Stunde geschwommen** duyarsın; ikisi de kabul edilir.

TUZAK 02

Hareket yok, ama yine sein

- ✓ Ich **bin** zu Hause geblieben.

Evde kaldım. → hiçbir yere gitmedin, yine de sein

- ✓ Ich **bin** krank gewesen.

Hasta oldum / hastaydım.

- ✓ Er **ist** Vater geworden.

Baba oldu.

«Hareket kuralı» burada çöküyor. **sein** • **bleiben** • **werden** hiçbir mantığa uymuyor — **düz ezberdir**. Sana «istisnası yok» diyen kaynak bu üçünü atlamıştır.

- ① Hatırlatıcı: **bleiben** «yerinde kalmak» değil, «bir durumda kalmak» sayılıyor — **werden** ise durumun tam tersi, değişimin kendisi. İkisi de sein tarafında. Mantık aramayı bırak, üçünü bir arada ezberle.

TUZAK 03

ge- eklediğin an cümle bozuluyor

- ✗ Ich habe drei Jahre in Berlin ~~gestudiert~~.

Yanlış — -ieren ile biten fiiller ge- almaz.

- ✓ Ich habe drei Jahre in Berlin **studiert**.

Berlin'de üç yıl okudum.

- ✗ Ich habe meine Oma ~~gebesucht~~.

Yanlış — be- vurgusuz ön ek, ge- gelmez.

- ✓ Ich habe meine Oma **besucht**.

Babaannemi ziyaret ettim.

- ✗ Ich habe dich ~~geanrufen~~.

Yanlış — ayrılabilir fiilde ge- başa değil, **ortaya** girer: **angerufen**.

Bir de ikili takım var: **umziehen** ayrılabilir → **umgezogen**, ama **wiederholen** ayrılmaz → **wiederholt** (Ich habe die Wörter wiederholt.). **über-** • **unter-** • **um-** • **durch-** ön ekleri her iki tarafa da düşebiliyor; bu fiilleri tek tek öğreneceksin.

Parçalar cümlede nereye oturuyor?

Yardımcı fiil **çekimlenen** parçadır, yani cümlenin kurallarına o uyar. Partizip II hiç değişmez ve her hâlükârda **en sonda** durur.

CÜMLE TİPİ	ÖRNEK	YARDIMCI NEREDE	PARTİZİP NEREDE
Düz cümle	Ich habe gestern Pizza gegessen .	2 . sırada	en sonda
Zamanla başlayan	Gestern habe ich Pizza gegessen .	2 . sırada (özne arkaya geçer)	en sonda
Evet/hayır sorusu	Hast du Pizza gegessen?	1 . sırada	en sonda
W-sorusu	Was hast du gestern gegessen?	2 . sırada	en sonda
Olumsuz (nicht)	Ich habe den Film nicht gesehen .	2 . sırada	en sonda (nicht hemen önünde)
Olumsuz (kein)	Ich habe keine Pizza gegessen .	2 . sırada	en sonda
Yan cümle (weil/dass)	... , weil ich Pizza gegessen habe .	en sonda	sondan bir önce

Son satır A2'nin biraz üstü ama şimdiden görmeyi iyi: yan cümlede sıra **tersine döner** — Partizip önce, yardımcı en sonda.

✓ Ich habe gestern **nicht** gearbeitet.

Dün çalışmadım. → nicht, Partizip'in hemen önünde.

✓ Hast du schon **gegessen**?

Yemek yedin mi? → günlük hayatta en sık kuracağın Perfekt sorusu.

Kimse söylemedi: konuşurken bile Präteritum duyacaksın

Sana «konuşmada Perfekt kullanılır» dendi. Doğru — **ama tamamı değil**. Üç grup fiil konuşma dilinde de Präteritum'da kalır ve Almanlar bunları Perfekt'le neredeyse hiç kullanmaz: **sein**, **haben** ve **modal fiiller**.

Fiil	KONUŞMADA DUYACAĞIN (PRÄTERITUM)	DİLBİLGİSEL OLARAK DOĞRU AMA AĞIR (PERFEKT)
sein	Ich war müde .	Ich bin müde gewesen .
haben	Ich hatte keine Zeit .	Ich habe keine Zeit gehabt .
müssen	Ich musste arbeiten .	Ich habe arbeiten müssen .
können	Ich konnte nicht kommen .	Ich habe nicht kommen können .
wollen	Ich wollte dich anrufen .	Ich habe dich anrufen wollen .
dürfen	Ich durfte nicht mitkommen .	Ich habe nicht mitkommen dürfen .
es gibt	Es gab ein Problem .	Es hat ein Problem gegeben .

Modal fiilin yanında ikinci bir fiil varsa Perfekt'te «gemusst» değil **müssen** denir: Ich habe arbeiten müssen. Bu yapı doğru ama günlük konuşmada nadirdir — sen **musste** de, geç.

Pratik sonuç: **öğrenmen gereken sekiz Präteritum biçimi var** — war • hatte • musste • konnte • wollte • durfte • sollte • gab. Bunları öğrendiğin gün konuşman bir anda Almanca duyulmaya başlar, çünkü Ich bin müde gewesen diyen kişi hemen belli oluyor.

❶ Bölgesel dürüstlük: bu ayrım kuzeyde daha keskin. Güneyde ve Avusturya'da war ve hatte dışında Präteritum konuşmada neredeyse hiç kullanılmaz — orada Ich habe arbeiten müssen gayet normal duyulur.

REKLAM

728 × 90

Bölüm 08

07:40

Defterine nasıl yazacaksın

Bu konu «çalışılarak» değil, **kayıt şekli değiştirilerek** çözülür. Fiili tek başına yazdığın sürece cümle kurarken her seferinde hesap yaparsın — ve konuşma hesap yapacak kadar yavaş değildir.

- Yanlıştır: **gehen** = gitmek

- Doğru kayıt: **gehen — ist gegangen** = gitmek · **Ich bin nach Hause gegangen.**
- Doğru kayıt: **essen — hat gegessen** = yemek · **Ich habe zu viel gegessen.**

Üç kutulu kayıt: **Infinitiv + Partizip II + yardımcı**, yanına **kendi hayatından** bir cümle. Yardımcıyı «haben/sein» diye ayrı yazma; **ist / hat** olarak Partizip'in önüne yapıştır — beynin ikisini tek kelime gibi kaydeder.

- Önce **sein listesini** ezberle (yukarıdaki tablo, 24 fiil). Gerisi otomatik haben.
- Sonra **haftada 5 düzensiz Partizip**. Üç ayda 60 eder — A2 ve B1'in tamamı budur.
- Her akşam üç cümle: *bugün ne yaptın?* Üçü de Perfekt olsun, biri sein'li olsun.
- Takıldığın an **haben** de ve devam et. %90 ihtimalle doğrusun; durup düşünmek her hâlükârda daha çok hata.

❶ Sınav gerçeği: A2 yazılısında Perfekt'ten kaybedilen puanların çoğu yardımcı fiilden değil, **Partizip'in yerinden** gelir. Cümleyi kur, sonra son kelimenin Partizip olup olmadığını kontrol et. Tek hamlede birçok hata kapanır.

Bölüm 09 DİZ

Cümleyi kendin diz

Kelimelere dokun, doğru sırayla yerleştir. Almancanın en zor kısmı burası — ve seçenek şıkkı yok, cümleyi **sen** kuruyorsun.

KELİMELERE DOKUN

KELİMELERE DOKUN

KELİMELERE DOKUN

Kendini dene

Cevaba dokun — neden öyle olduğunu birlikte görelim.

+16

Tam testi çöz

22 soru · süreli · sonunda kural kırılımı

NOTLARIN

Bu konuya notun

Aklında kalsın istediğin kuralı, örneği ya da soruyu yaz. Kendiliğinden kaydedilir ve Panom'da toplanır.

Notun

Örneğin: -ung ile biten her isim die.

REKLAM

728 × 250

